בס"ד

גליון 38

דעם רבינ'ס מעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מרבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

די מעשה מיט די בחינות

באידיש

דִי שִׂיחוֹת פוּן נָאךְ סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיוֹת (1)

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

שִׂיחוֹת שֶׁאַחַר סִפּוּרֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת

א – דִי ׳הֶענְג־לַייכְטֶער׳

מַעֲשֶׂה! – אֵיינֶער אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּן זַיין טַאטְן, אוּן עֶר אִיז גֶעוֶוען אִין אַנְדֶערֶע לֶענְדֶער, אַסַאךְ צַייט, בַּיי אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן!

אוּן נָאךְ אַ שְׁטִיקְל צַייט, אִיז עֶר [צוּרִיק] **גֶעקוּמֶען צוּ זַיין טַאטְן! – אוּן עֶר הָאט זִיךְ בַּארִימְט: ״אַז עֶר הָאט זִיךְ גֶעלֶערְנְט דָארְט אַ גְרוֹיסְן פַאךְ – צוּ מַאכְן אַ ׳לַייכְטֶער וָואס הֶענְגְט׳! מְ׳רוּפְט דָאס: אַ ׳הֶענְג־לַייכְטֶער׳!**

אוּן עֶר הָאט גֶעהֵייסְן: ״[אַז] **מְ׳זָאל צוּזַאמֶענְנֶעמֶען אַלֶע פַאכְלַייט וָואס קֶענֶען דָאס מַאכְן! אוּן עֶר וֶועט זֵיי וַוייזְן זַיין חָכְמָה אִינֶעם דָאזִיגְן פַאךְ״!**

אוּן זַיין טַאטֶע הָאט טַאקֶע אַזוֹי גֶעטוּהְן – עֶר הָאט צוּזַאמְגֶענוּמֶען אַלֶע פַאכְלַייט וָואס קֶענֶען דָאס מַאכְן – אַז זֵיי זָאלְן זֶעהְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן זַיין זוּהְן, וָואס עֶר הָאט אוֹיפְגֶעטוּהְן, דוּרְכְאוֹיס דִי צַייט וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען בַּיי אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן!

אוּן דֶער זוּהְן הָאט אַרוֹיסְגֶענוּמֶען ׳אֵיין לַייכְטֶער׳ וָואס עֶר הָאט גֶעמַאכְט! – אוּן דָאס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר פַארְמִיאוּסְ׳ט אִין אַלֶעמֶענְס אוֹיגְן!

אוּן זַיין טַאטֶע אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּ זֵיי, אוּן הָאט זֵיי גֶעבֶּעטְן: ״אַז זֵיי זָאלְן אִים מְגַלֶּה זַיין דֶעם אֱמֶת״! – אוּן זֵיי הָאבְּן אִים גֶעמוּזְט אוֹיסְזָאגְן דֶעם אֱמֶת: ״אַז דָאס אִיז זֵייעֶר מִיאוּס״!

אוּן דֶער זוּהְן הָאט זִיךְ בַּארִימְט: ״עֶטְס הָאטְס דָאךְ גֶעזֶעהְן דָאס קְלוּגְשַׁאפְט פוּן מַיין פַאךְ״?!

הָאט אִים זַיין טַאטֶע גֶעלָאזְט וִויסְן: ״אַז סְ׳זֶעהְט נִישְׁט אוֹיס גוּט בַּיי קֵיינֶעם״!

הָאט אִים דֶער זוּהְן גֶעזָאגְט: אַדְרַבָּא! פּוּנְקְט פַארְקֶערְט! מִיט דֶעם הָאבּ אִיךְ זֵיי בַּאוִויזְן מַיין ׳גְרוֹיסְקֵייט׳! – וַוייל אִיךְ הָאבּ זֵיי אַלֶע גֶעוִויזְן, זֵייעֶר ׳חִסָּרוֹן׳! וַוייל אִינֶעם דָאזִיגְן ׳הֶענְג־לַייכְטֶער׳, גֶעפִינֶען זִיךְ דִי ׳חֶסְרוֹנוֹת׳ פוּן יֶעדְן אֵיינֶעם פוּן דִי ׳דָאזִיגֶע פַאכְלַייט׳ וָואס גֶעפִינֶען זִיךְ דָא!

גִיבּ נָאר אַ קוּק וֶועסְטוּ זֶעהְן: אַז בַּיי אֵיינֶעם, אִיז מִיאוּס דָאס ׳דָאזִיגְן שְׁטִיקְל׳! אָבֶּער אַ ׳אַנְדֶערֶע שְׁטִיקְל׳, אִיז בַּיי אִים זֵייעֶר שֵׁיין! – אוּן בַּיי אַ צְוֵוייטְן אִיז פּוּנְקְט פַארְקֶערְט! נָאר אַדְרַבָּא! דָאס ׳דָאזִיגְן שְׁטִיקְל׳ וָואס אִיז מִיאוּס בַּיי זַיין חָבֵר – אִיז בַּיי אִים, שֵׁיין אוּן וואוּנְדֶערְלִיךְ אִין זַיינֶע אוֹיגְן! נָאר דָאס ׳דָאזִיגְן [אַנְדֶערְן] **שְׁטִיקְל׳ אִיז בַּיי אִים מִיאוּס!**

אוּן אַזוֹי וַוייטֶער בַּיי אַלֶע אַנְדֶערֶע פוּן זֵיי: אַז דָאס וָואס סְ׳אִיז שְׁלֶעכְט בַּיי דֶעם, אִיז שֵׁיין בַּיי זַיין חָבֵר! – אוּן אַזוֹי אוֹיךְ פַארְקֶערְט!

אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט [צוּזַאמְגֶעשְׁטֶעלְט] **דֶעם דָאזִיגְן ׳הֶענְג־לַייכְטֶער׳, בְּלוֹיז פוּן זֵייעֶרֶע ׳חֶסְרוֹנוֹת׳ אַלֵיין! – כְּדֵי דֶערְמִיט צוּ וַוייזְן פַאר זֵיי אַלֶע: אַז זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קַיין שְׁלֵימוּת! אוּן יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט אַ ׳חִסָּרוֹן׳! – וַוייל וָואס סְ׳אִיז שֵׁיין אִין זַיינֶע אוֹיגְן, אִיז אַ ׳חִסָּרוֹן׳ בַּיי זַיין חָבֵר!**

אָבֶּער בֶּאֱמֶת – קֶען אִיךְ מַאכְן [אַ שְׁלֵימוּת׳דִיגֶע ׳הֶענְג־לַייכְטֶער׳] **וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין** [אָן קַיין שׁוּם חֶסְרוֹנוֹת]**!**

[זָאגְט רַבֵּינוּ ז״ל]: **אוֹיבּ מְ׳וָואלְט גֶעוואוּסְט אַלֶע ׳חֶסְרוֹנוֹת׳ אוּן ׳אָפְּהַאלְטוּנְג׳** [מְנִיעוֹת] **פוּן אַ זַאךְ – וָואלְט מֶען גֶעקֶענְט וִויסְן דִי ׳אֵייגְנְשַׁאפְט׳ פוּן דִי זַאךְ – אֲפִילוּ מְ׳הָאט דָאס קַיינְמָאל נִישְׁט גֶעזֶעהְן!**

ב – גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם

[פַאר שַׁבָּת חֲנוּכָּה – שְׁנַת תקס״ה]

[דִי אַייְנְגֶערִינְגֶעלְטֶע הוֹסָפוֹת () אִינֶעם דָאזִיגְן שִׂיחָה, אִיז גֶענוּמֶען פוּן: 1) שִׂיחוֹת־הָרַ״ן שו. 2) חַיֵּי־מוֹהֲרַ״ן עה. 3) הַקְדָּמָה שְׁנִיָּה לְסֵפֶר־הַמִּדּוֹת].

(דֶער דָאזִיגֶער שִׂיחָה, בַּאלַאנְגְט צוּ ׳סֵפֶר־הַמִּדּוֹת׳ (דַּעַת ח״ב א) – וָואס הֵייבְּט זִיךְ אָן מִיט דִי דָאזִיגֶע וֶוערְטֶער: ״**זָאלְסְט וִויסְן: אַז צוּ אַלֶע עוֹלָמוֹת אוּן צוּ יֶעדְן בַּאשֶׁעפֶענִישׁ**״ וְכוּ׳! – עֶס זֶעהְט מִיר אוֹיס: אַז דָאס בַּאלַאנְגְט צוּם ׳דָאזִיגְן שְׁמוּעֶס׳ **וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט פוּן זַיין הֵיילִיגְן מוֹיל – פַאר שַׁבָּת חֲנוּכָּה שְׁנַת תקס״ה** – פוּן דֶעם עִנְיָן וָואס רֶעדְט זִיךְ פוּן דִי בַּאשֶׁעפֶענִישְׁן פוּן דִי וֶועלְט).

״גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם״ [תְּהִלִּים קיא, ב]**. ״גְרוֹיס זֶענֶען דִי וֶוערְק פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן״! – ״אֵיין מֶענְטְשׁ אִיז נִישְׁט גְלַייךְ צוּם אַנְדֶערְן! אוּן אַלֶע צוּרוֹת** [אוּן אַלֶע בִּילְדֶער, פוּן אַלֶע מֶענְטְשְׁן]**, זֶענֶען גֶעוֶוען אִין ׳אָדָם־הָרִאשׁוֹן׳״** [סַנְהֶדְרִין פ״ד מ״ה]**.**

דָאס הֵייסְט: אַז אִין דָאס וָוארְט ״[נַעֲשֶׂה] **אָדָם״** [בְּרֵאשִׁית א, כו] **אַלֵיינְס, זֶענֶען גֶעוֶוען אַרֵיינְגֶערֶעכְנְט** [עֶס עֶנְטְהַאלְט אִין זִיךְ] **דִי אַלֶע צוּרוֹת** [אַלֶע סָארְט גֶעשְׁטַאלְטְן פוּן אַלֶע מֶענְטְשְׁן פוּן דֶער וֶועלְט]**!**

(אוּן אַזוֹי אוֹיךְ דִי וֶוערְטֶער פוּן: ״בְּהֵמָה וְחַיָּה״ וְכוּ׳ [בְּרֵאשִׁית א, כד], וָואס שְׁטֵייט בַּיי דִי ׳מַעֲשֵׂה־בְּרֵאשִׁית׳ – אִיז אִינֶעם דָאזִיגְן וָוארְט,

אויף אַרייַנגערעכנט [דאָס ענטהאַלט אין זיך] אַלע געשטאַלטן פון יעדן בהמה און חיה).

און אַזוי אויך בײַ אַלע אַנדערע זאַכן [באַשעפעניש]**! – אַלע "מאורות"** [לעכטיגקייט – באַלײַכטערס]**, זענען געווען אַרײַנגערעכנט אינעם וואָרט "אור"** [בראשית א, ג] **אַליינס! – און אַזוי אויך אַלע אַנדערע זאַכן – דהיינו: אַלע 'מעשה־בראשית'! – און אַפילו די 'בלעטער פון אַ בוים', איז נישט גלײַך, איינס צום אַנדערן!**

און ער [רבינו ז"ל] **האָט זייער מאַריך געווען אינעם דאָזיגן זאַך! – און ער האָט דעמאָלט געזאָגט: אַז ס'איז פאַראַן אויף דער וועלט** [אַזעלכע] **'חכמות', וואָס מ'קען לעבן מיט די 'חכמות' אַליינס, אָן קיין שום עסן און טרינקען** [זעה זהר בשלח סב.]**! – ווײַל אַפילו אויף 'דער וועלט' איז פאַראַן 'וואונדערליכע זאַכן' און 'הויכע פּראַכטיגע חכמות', וואָס מ'קען לעבן מיט זיי** [די דאָזיגע חכמות] **אַליינס, אָן קיין שום עסן און טרינקען!**

און ער האָט דעמאָלט מאַריך געווען, מיט אַ וואונדערליכע און פּראַכטיגע שמועס. (און מיר האָבן נישט זוכה געווען דאָס אַראָפּצושרײַבן).

ג – דער 'פּלומפּ'

[שבועות – שנת תקס"ז]

(די מעשה פונעם 'פערד מיטן פּלומפּ', איז געזאָגט געוואָרן **שבועות שנת תקס"ז** אין די שטאָט זאַסלאַב. חיי־מוהר"ן נט)

[די אײַנגערינגעלטע הוספות () אינעם דאָזיגן שיחה, איז גענומען פון: 1) חיי־מוהר"ן קנא. 2) שיח־שרפי־קודש החדש ח"ג תתיד, מכתב־יד רבי נפתלי ז"ל].

[אות א] לגבי די זאַך וואָס מ'האָט פאַרציילט פון איינעם (פון אונזערע חברים)**: וואָס איז געווען דעמאָלט אין אַ גרויסן שטאָט פון די גוי'שע שטעט** (אין פּעטערבורג)**, און ער האָט זיך דאָרט אויפגעהאַלטן אַסאַך צײַט – ווײַל יעדן מאָל האָט זיך אים צוגעדאַכט: "אַז 'יעצט' וועט ער אויפטוהן"! – און אַזוי אויך יעדן מאָל** [האָט זיך אים אַזוי צוגעדאַכט]**! – אַז ער האָט זיך** [צוליב די דאָזיגע דמיונות] **זייער אַסאַך אויפגעהאַלטן דאָרט!**

(אין 'חיי־מוהר"ן' קנא, שרײַבט מוהרנ"ת ז"ל: און דאַן אין יענע יאָהר [שנת תקס"ז], האָב איך געמוזט זײַן פאַרוואָגלט פון מײַן פּלאַץ פון 'נעמרוב', קיין 'מאָהליב'! – און אין יענעם יאָהר זענען צומישט געוואָרן אַסאַך פון אונזערע לײַט! **רבי אַברהמ'טשע איז געווען אין פּעטערבורג!** און אַסאַך זענען זייער צומישט געוואָרן! – און רבינו ז"ל אַליינס איז אין יענעם יאָהר געווען נע־ונד, בײַ די גרויסע נסיעה וכו')!

און ער [רבינו ז"ל] **האָט געזאָגט: אַז אַזוי גייט דער סדר ווען מ'קומט אָן צו אַזעלכע פּלעצער, אַז יעדן מאָל דאַכט זיך: "יעצט וועל איך אויפטוהן! יעצט וועל איך אויפטוהן"!**

[אות ב] און ער האָט פאַרציילט אַ מעשה: אַז איינמאָל איז געווען אַ מענטש, וואָס ער האָט נישט געגלייבט אין דעם וואָס די וועלט זאָגט: "אַז ס'איז פאַראַן 'לצים' פון די 'סטרא־אחרא', וואָס זיי קומען צומאָל און פאַרנאַרן די מענטשן, אַזוי־ווי ס'האָט שוין אַסאַך מאָל פּאַסירט! – און 'יענער מענטש' האָט נישט געגלייבט דערין!

איינמאָל בײַנאַכט – קומט צו אים עפּעס אַ 'לץ', און ער רופט אים אַרויס: "אַז ער זאָל אַרויסקומען אינדרויסן"! – און ער גייט אַרויס אינדרויסן! און דער 'לץ' ווײַזט אים: "אַז ער האָט אַ 'שיינעם פערד' צו פאַרקויפן"!

און ער זעהט: "אַז דאָס איז טאַקע 'זייער אַ שיינעם פערד'! – און ער פרעגט אים [פונעם 'לץ']**: "וויפיל ווילסטו דערפאַר"?! – ענטפערט אים דער 'לץ': "פיר רענדלעך"! – און ער זעהט: "אַז דאָס איז רואיגערהייט ווערט 'אַכט רענדלעך', ווײַל ס'איז 'זייער־אַ־גוטע אויסדערוועלטע פערד'!**

האָט ער אָפּגעקויפט פון אים דאָס 'פערד', פאַר 'פיר רענדלעך'! – און דאָס איז געווען בײַ אים אַ 'גרויסע מציאה'!

אויפצומאָרגנס, נעמט ער אַרויס דאָס 'פערד' צו פאַרקויפן! – און זיי זענען געשטאַנען [זיך מתווכח געווען] **אויפן פּרייז, און האָבן אים געוואָלט געבן עפּעס אַ סכום געלט! – האָט ער געזאָגט: "מן־הסתם אויב זיי געבן מיר אַזא סכום, איז** [אַ ראיה אַז] **דאָס איז דאָפּלט ווערט"! – און ער האָט נישט מסכים געווען** [דאָס צו פאַרקויפן פאַרן סכום וואָס זיי האָבן אים געוואָלט געבן]**!**

האָט ער ווײַטער אַוועקגעפירט דאָס 'פערד'! און מען האָט אים שוין געוואָלט געבן דאָפּלט ווי ער האָט געוואָלט! – האָט ער געזאָגט: "מן־הסתם איז דאָס ווערט נאָך מער ווי דאָפּלט פון דעם סכום [וואָס מ'האָט אים יעצט געוואָלט געבן]**"!**

אַזוי פירט ער דעם 'פערד' נאָך ווײַטער! – ביז ס'איז אַרויפגעגאַנגען די פּרייז פון פאַרקויפן דעם פערד, צו 'טויזנטער'! – און ער איז זיך מיט קיינעם נישט דורכגעקומען, דאָס צו פאַרקויפן! ווײַל וועלכן פּרייז מ'האָט אים נאָר געוואָלט געבן דערפאַר, האָט ער

גֶעזָאגְט: ״מִן־הַסְתַּם אִיז דָאס וֶוערְט נָאךְ מֶער וִוי דָאפְּלְט [פוּנֶעם סְכוּם וָואס מְ׳וִויל אִים גֶעבְּן]״! – בִּיז סְ׳אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען קֵיינֶער וָואס הָאט דָאס גֶעקֶענְט קוֹיפְן, נָאר דֶער ׳קֶענִיג׳!

הָאט עֶר דָאס גֶעפִירְט צוּם ׳קֶענִיג׳! – אוּן דֶער ׳קֶענִיג׳ הָאט אִים גֶעוָואלְט גֶעבְּן דֶערְפַאר, אַ ׳רִיזִיגְן סְכוּם גֶעלְט׳! וַוייל דֶער ׳פֶערְד׳ אִיז זֵייעֶר זֵייעֶר וואוֹיל־גֶעפֶעלְן פַאר יֶעדְן אִין דִי אוֹיגְן!

אוּן עֶר הָאט זִיךְ מִיטְן ׳קֶענִיג׳ אוֹיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט דוּרְכְקוּמֶען! – וַוייל עֶר הָאט גֶעזָאגְט [דֶער דָאזִיגֶער מֶענְטְשׁ]: ״מִן־הַסְתַּם אִיז דָאס וֶוערְט מֶער״! – בִּיז דֶער ׳קֶענִיג׳ הָאט שׁוֹין אוֹיךְ נִישְׁט גֶעקוֹיפְט דָאס ׳פֶערְד׳!

[אוֹת ג] אוּן עֶר אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּנֶעם ׳קֶענִיג׳ מִיטְן ׳פֶערְד׳, דָאס אָנְצוּטְרֶענְקֶען! – אִיז גֶעוֶוען דָארְט אַ ׳פְּלוּמְפּ׳ וָואס פוּן דֶעם גִיבְּט מֶען צוּ טְרִינְקֶען! [אַזַא סָארְט ׳וַואסֶער טַאנְק׳ מִיט אַ ׳קְרַאן׳ – וָואס מְ׳זֶעהְט דָאס נָאךְ הַיינְט אִין ׳אוּקְרַיינֶע׳ אִינְדְרוֹיסְן אוֹיפְן גַאס]! – אוּן דָאס ׳פֶערְד׳ אִיז אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִינֶעם ׳פְּלוּמְפּ׳, אוּן אִיז דָארְט נֶעלַם גֶעוָוארְן, אוּן עֶר אִיז נִישְׁט דָא! – דָאס הֵייסְט: אַז סְ׳הָאט זִיךְ אִים נָאר אַזוֹי צוּגֶעדַאכְט [גֶעדְמִיוֹנְ׳ט]! וַוייל דִי גַאנְצֶע זַאךְ מִיטְן ׳פֶערְד׳, אִיז נָאר גֶעוֶוען אַ ׳מַעֲשֶׂה־לֵצִים׳!

הָאט עֶר זֵייעֶר גֶעשְׁרִיגְן דֶערוֹיף! – הָאבְּן זִיךְ דָארְט צוּזַאמְגֶענוּמֶען מֶענְטְשְׁן, צוּם קוֹל פוּן זַיין גֶעשְׁרֵיי, אוּן הָאבְּן אִים גֶעפְרֶעגְט: ״וָואס שְׁרֵייסְטוּ״! – הָאט עֶר גֶעעֶנְטְפֶערְט: ״אַז זַיין ׳פֶערְד׳ אִיז אַרַיינְגֶעשְׁפְּרִינְגֶען אִינֶעם ׳פְּלוּמְפּ׳״!

הָאבְּן זֵיי אִים [דֶעם דָאזִיגְן מֶענְטְשׁ] צוּזַאמְגֶעשְׁלָאגְן, ״צוּהַאקְט אוּן צוּבַאלְט״ [מְלָכִים־א כ, לז], וַוייל עֶר זֶעהְט אוֹיס וִוי אַ ׳מְשׁוּגֶע׳נֶער! – וַוייל דָאס ׳לָאךְ פוּנֶעם פְּלוּמְפּ׳ אִיז זֵייעֶר שְׁמָאל, אִיז וִויאַזוֹי קֶען זַיין אַז דִי ׳פֶערְד׳ זָאל דָארְט אַרַיינְשְׁפְּרִינְגֶען?!

הָאט עֶר גֶעזֶעהְן: אַז מְ׳שְׁלָאגְט אִים! אוּן עֶר זֶעהְט אוֹיס וִוי אַ מְשׁוּגֶע׳נֶער! – הָאט עֶר גֶעוָואלְט אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט! – אִינְצְוִוישְׁן וִוי עֶר וִויל נָאר אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט, הָאט דֶער ׳פֶערְד׳ אָנְגֶעהוֹיבְּן אַרוֹיסְצוּשְׁטְרֶעקְן זַיין קָאפּ פוּנֶעם ׳פְּלוּמְפּ׳! – הָאט עֶר [דֶער דָאזִיגֶער מֶענְטְשׁ] נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרֵייעֶן: ״גֶעוַואלְד! גֶעוַואלְד״! – וַוייל סְ׳הָאט זִיךְ אִים צוּגֶעדַאכְט: ״אַז זַיין ׳פֶערְד אִיז דָארְט״!

הָאבְּן זִיךְ דִי מֶענְטְשְׁן נָאכְאַמָאל צוּזַאמְגֶעזַאמְלְט צוּ אִים, אוּן אִים נָאכְאַמָאל אָנְגֶעשְׁלָאגְן! וַוייל עֶר אִיז ׳מְשׁוּגֶע׳, וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט! – אוּן עֶר הָאט נָאכְאַמָאל גֶעוָואלְט אַוֶועקְגֵיין פוּן דָארְט! – וִוי נָאר עֶר וִויל גֵיין, אָט שְׁטְרֶעקְט זִיךְ דֶער ׳פֶערְד׳ נָאכְאַמָאל אַרוֹיס זַיין קָאפּ פוּנֶעם ׳פְּלוּמְפּ׳! – הָאט עֶר [דֶער מֶענְטְשׁ] נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרֵייעֶן, וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט! – הָאבְּן זֵיי זִיךְ נָאכְאַמָאל צוּזַאמְגֶעזַאמְלְט צוּ אִים! אוּן אִים [נָאכְאַמָאל] גֶעשְׁלָאגְן, וִוי אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְט!

[אוֹת ד] (דֶער נִמְשָׁל אִיז): דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ אִיז אוֹיךְ: אַז דִי סִטְרָא־אַחֲרָא פַארְנַארְט יֶעדְן מָאל דֶעם מֶענְטְשׁ, אוֹיף גָארְנִישְׁט, מִיט אַ ׳רִיכְטִיגֶער שֶׁקֶר׳ וָואס אִיז גָארְנִישְׁט דָא דֶערִין! – אוּן עֶר וֶוערְט אִיבֶּערְגֶערֶעדְט נָאךְ אִיר, אוּן עֶר גֵייט נָאךְ אִיר! אוּן יֶעדְן מָאל דַאכְט זִיךְ אִים צוּ: ״אַז עֶר וֶועט מֶער פַארְדִינֶען! אוּן מֶער עֶרְפִילְן זַיין ׳גְלוּסְטוּנְג׳ [תַּאֲוָה]״! – אוּן עֶר לוֹיפְט נָאךְ אִיר אַסַאךְ צַייט! – אוּן פְּלוּצְלִינְג וֶוערְן זֵיי נֶעלָם! אוּן אַלֶע זַיינֶע ׳גְלוּסְטוּנְגֶען׳ [תַּאֲוֹות], אַנְטְלוֹיפְן אוּן וֶוערְן צוּרִינֶען!

אַזוֹי־וִוי עֶס פַּאסִירְט צוּמָאל: אַז אַלֶע ׳גְלוּסְטוּנְגֶען׳ [תַּאֲווֹת] גֵייעֶן אַבִּיסְל אַוֶועק! אוּן וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ וִויל זִיךְ צוּשֵׁיידְן פוּן זֵיי, דַאן קוּמֶען זֵיי צוּרִיק אוּן שְׁטְרֶעקְן זִיךְ אַרוֹיס זֵייעֶר קָאפּ! אוּן עֶר יָאגְט זֵיי נָאכְאַמָאל נָאךְ! – אוּן אַזוֹי פִירְט זִיךְ דָאס וַוייטֶער: אַז גְלַייךְ וִוי זֵיי שְׁטְרֶעקְן נָאר אַרוֹיס זֵייעֶר קָאפּ, יָאגְט עֶר זֵיי נָאכְאַמָאל נָאךְ! – אוּן [רַבֵּינוּ ז״ל] הָאט דָאס נִישְׁט עֶרְקְלֶערְט מֶער! – אוּן פַארְשְׁטֵיי גוּט!

ד – אַ מַעֲשֶׂה פוּן אַ גְרוֹיסְן צַדִיק

סְ׳הָאט פַּאסִירְט אַ מַעֲשֶׂה מִיט אַ צַדִיק, וָואס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק! – וָואס אִיז עֶר אִינְגַאנְצְן אִינְגַאנְצְן אַרוֹיס בִּשְׁלֵימוּת פוּן דִי תַּאֲוָה, וִוי סְ׳דַארְף צוּ זַיין!

אוּן עֶר אִיז אַרוֹיף אִין דִי ׳עוֹלָמוֹת עֶלְיוֹנִים׳! – אוּן עֶר הָאט גֶעזֶעהְן: וִוי סְ׳לִיגְט אִין אַ ׳טָאפּ׳, שְׁטִיקֶער פְלֵייש מִיט בֵּיינֶער! – הָאט עֶר גֶעפְרֶעגְט: ״וָואס אִיז דָאס״?! – הָאט מֶען אִים גֶעעֶנְטְפֶערְט: ״אַז דָאס אִיז גֶעוֶוען אַ ׳יְפַת־תּוֹאַר׳ – אוּן דָאס קוּמְט אִיר, וַוייל זִי הָאט גֶעזִינְדִיגְט״!

[זָאגְט דֶער רֶבִּי]: פוּן דֶעם קֶען מֶען זֶעהְן דִי שַׁאנְדֶע פוּן דִי תַּאֲוָה! – אוֹיבּ וֶועט מֶען אִיר צוּשְׁנַיידְן אוֹיף שְׁטִיקֶער, וֶועט דֶען נָאךְ אַלְץ שַׁיָיךְ זַיין דִי תַּאֲוָה?!

בס"ד

דעם רבינ'ס מעשיות

נאמען ____________________

טעלפון ____________________

שטאט ____________________

בחינה אויף ספורי מעשיות

די שיחות פון נאך ספורי מעשיות - (1)

א. מיט וועלכע פאך האט זיך דער זוהן בארימט אז ער האט עס געלערנט?

- ☐ שוסטעריי
- ☐ שלייפן דימאנטן
- ☐ צו מאכן א העגנ לייכטער

ב. ווענמען האט דער טאטע געבריינגט צו ווייזן די חכמה פון זיין זוהן?

- ☐ די גאנצע מדינה
- ☐ אלע פאך לייט
- ☐ אלע פאכלייט פון די פאך מיט וואס דער זוהן האט זיך בארימט

ג. איז זיי געפעלן דאס וואס דער זוהן האט געמאכט?

- ☐ זיכער
- ☐ ס'איז פאר קיינעם נישט געפעלן
- ☐ פאר א טייל איז עס געפעלן און פאר א טייל נישט

ד. וועלכע טייל איז זיי נישט געפעלן?

- ☐ אלעס איז זיי געפעלן
- ☐ די גאנצע איז זיי נישט געפעלן
- ☐ פאר יעדעם האט נישט געפאלן א אנדערע חלק

ה. ענדיג צו די ווערטער פון דעם רבי'ן - עס איז דא חכמות וואס מ'קען מיט זיי לעבן...

- ☐ מיט ווייניג עסן און טרונקען
- ☐ מיט ווייניג שלאף
- ☐ אהן קיין עסן און טרונקען

ו. פארוואס האט זיך דער מענטש אויפגעהאלטן אין די גוי'אישע שטעט?

- ☐ ווייל ער האט דארטן גאר אסאך פארדינט
- ☐ ווייל א גאנצע צייט האט אים אויסגעזעהן אז יעצט וועט ער אויפטוהן וואס ער וויל
- ☐ ווייל א גאנצע צייט האט מען אים געזאגט אז יעצט וועט ער אויפטוהן וואס ער וויל

ז. וואס האט דער לץ געוואוזן?

- ☐ אז ער האט א שיינע פערד צו פארקויפן
- ☐ אז ער האט א שיינע אייזל צו פארקויפן
- ☐ אז ער האט א שיינע קעמל צו פארקויפן

ח. פאר וויפיל געלד האט ער עס אפגעקויפט פון דעם לץ?

- ☐ פאר 8 רענדלאך
- ☐ פאר 4 רענדלאך
- ☐ פאר 26 רענדלאך

6. פארוואס האט ער עס נישט פארקויפט?

- ☐ ווייל מ'האט אים נאר געוואלט צאלן 2 אדומים
- ☐ ווייל ער האט עס געוואלט פאר זיך
- ☐ ווייל וויפיל מ'האט אים געוואלט צאלן האט ער געטראכט אז ס'איז ווערד טאפעלט

י. פארוואס האט עס דער מלך נישט געקויפט?

- ☐ ווייל ס'איז נישט געווען גענוג שיין פאר'ן קעניג
- ☐ ווייל דער מלך האט נישט געוואלט באצאלן אזוי סאך
- ☐ ווייל דער מענטש האט געטראכט אז מן הסתם איז עס ווערד נאכמער

יא. וואס איז געשעהן ווען ער האט געוואלט געבן טרונקען פאר די פערד?

- ☐ עס האט אים אויסגעזעהן וואו די פערד שפרינגט אריין אין א פלומפ (קראן – רער פון וואסער)
- ☐ די פערד איז אנטלאפן
- ☐ עס האט אים אויסגעזעהן וואו די פערד איז געשטארבען

יב. פארוואס האט מען געשלאגען דעם מענטש?

- ☐ ווייל ער האט זייער שטארק געשריגן
- ☐ ווייל ער האט געשלאגען די פערד
- ☐ ווייל ער האט געזאגט אז די פערד איז אריין געשפרינגען אין די פלומפ (רער וואסער), און ער האט אויס געזען משוגע

יג. וואס האט ער געזעהן ווען ער האט געוואלט אוועק גיין פון דארטן?

- ☐ אז די פערד איז געשטארבען
- ☐ אז דער פערד איז איינדרויסן
- ☐ אז דער פערד הייבט אהן ארויס שטעקן זיין קאפ פון די פלומפ (רער וואסער)

יד. וואס האט ער געטוהן ווען ער האט עס געזעהן?

- ☐ ער האט אנגעהויבן וויינען
- ☐ ער האט אנגעהויבען צו זינגען
- ☐ ער האט נאכאמאל אנגעהויבן צו שרייען

טו. ווען און וואו האט דער רבי דערציילט די מעשה? (עיין חיי מוהר"ן אות נ"ט)

- ☐ פסח תקס"ז אין שטאט ברסלב
- ☐ שבועות תקס"ז אין שטאט אומן
- ☐ שבועות תקס"ז אין שטאט זאסלב

טז. וואס זאגט דער רבי אז מ'קען זיך לערנען פון די מעשה?

____

____

____

אשרינו אז מיר לערנען דעם הייליגן רבינ'ס ספרים - מיט פיל הצלחה

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

דעם רבינ'ס ליכט

צו מאכן די בחינה און אריין גיין אין גורל רוף די טעלפאן ליין 02-5-3333-72 L3233287@gmail.com